

На варце

міру і працы

Паглядзіце на здымак: гэта будаўніцтва новага цэха Мінскага камвольнага камбіната. З уводам яго ў строй насельніцтва атрымае новыя мільёны метраў тканіны.

Новыя карпусы заводаў, капры шахт, нафたвыя вышкі — вось характэрны пейзаж сёняшняй Беларусі. І няма магчымасці на невялікай старонцы нашай газеты паказаць усе будоўлі ў поўным іх характэве.

Беларускі народ узводзіць новыя фабрыкі, жылыя дамы, палацы культуры. Ён гэта робіць спакойна і ўпэўнена, бо на варце яго мірнай

стваральнай працы стаіць магутная Савецкая Армія.

Воіны нашай арміі — сыны свайго народа. Яны прыходзяць у яе з будоўляў і шахт, калгасаў і навучальных устаноў і туды ж вяртаюцца, выканаўшы свой пачэсны грамадзянскі абавязак. Сярод воінаў Савецкай Арміі шмат беларусаў. Разам з украінцамі і рускімі, узбекамі і літоўцамі, латышамі і таджыкамі, карэламі і грузінамі яны дружна нясуць вахту міру. Армія сыноў розных народаў ніколі не ўзімала сваю зброю ў захопніцкіх мэтах. Яна заўсёды бараніла і бароніць волю, мір і незалежнасць народаў.

Шмат хто з нашых землякоў у свой час служыў у Савецкай Арміі: адны ў час грамадзянскай вайны, іншыя ў гады Вялікай Айчыннай вайны. І кожны з вас ведае, што ніхто з камандзіраў Савецкай Арміі ніколі не даваў такіх загадаў, якія б прыніжалі годнасць іншых народаў. Ад салдата і да генерала нашы воіны змагаліся і, калі гэта патрэбна было, паміралі ў інтарэсах самай высокай мэты — міру і шчасця свайго і іншых народаў. Таму Савецкую Армію любяць і паважаюць працоўныя ва ўсім свеце.

- Яшчэ адзін нафтавы фантан
- З маркай «Палесдрук»
- На канвееры аўтамабілі — гіганты
- 160 работ самадзейных мастакоў
- На сцэне — калгаснікі

ЮБІЛЕЙ «ДЭКЛАРАЦЫІ»

Дзесяць год назад — 9 лютага 1955 года на сумесным пасяджэнні Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей была прынята «Дэкларацыя Вярхоўнага Савета СССР», якая заклікала парламенты і парламентарыяў усіх краін выкарыстаць свой уплыў і магчымасці для таго, каб папярэдзіць пагрозы ядзернай катастрофы на зямлі. Дэкларацыю гарача падтрымалі сусветная грамадскасць, парламенты многіх краін.

Мінулае дзесяцігоддзе адзначана развіццём міжнароднага супрацоўніцтва. За дзесяць год Савецкі Саюз з афіцыйнымі візітамі наведвалі 79

парламенцкіх дэлегацый з 61 краіны. За гэты ж час 54 дэлегацыі Вярхоўнага Савета СССР наведвалі 42 замежныя дзяржавы.

Пераважная большасць парламентарыяў, якія наведвалі СССР, падкрэсліваюць, што савецкі народ заняты мірнай стваральнай працай і шчыра імкнецца да міру і дружбы з усімі краінамі.

Гэтае дзесяцігоддзе наказала ўсяму свету шчыра імкненне Савецкага Саюза да ўмацавання міру ва ўсім свеце, чаму ў немалой ступені садзейнічалі намаганні Вярхоўнага Савета СССР па ажыццяўленню Дэкларацыі 9 лютага 1955 года.

З БЕЛАРУСКАЙ БУЛЬБЫ

Булбьяная крупка, якая ў кіпячай вадзе або малаце хутка ператвараецца ў пюрэ, булбьяныя кансервы з дадаткамі ў выглядзе пячонок, рыбага філе, грыбоў, часнака, цыбулі, таматаў, сыру; кансервы з лясных пладоў і ягад з вялікай колькасцю вітамінаў у недалёкім будучым зоймуць сваё месца ў меню кожнай савецкай сям'і.

У лабараторыях Мінскага навукова-даследчага інстытута па вытворчасці харчовых пра-

дуктаў з бульбы распрацоўваецца рэцэптура

і тэхналогія прамысловага выпуску такіх паўфабрыкатаў. Хутка, без асаблівых цяжкасцей з іх можна будзе прыгатаваць смачную і высокакаларыйную страву.

НА ЗДЫМКУ (злева направа): малышы на вуковы супрацоўнік Р. Л. КАЎГАНКА, загадчык лабараторыі В. Н. ЗАЛЕЦКІ і малышы навуковы супрацоўнік Н. Т. РЫБКО за разлікам рэцэптуры крэкераў з грыбным дадаткам.

Фота І. ЗМІТРОВІЧА.

АРЫГІНАЛЬНАЕ ВYДАННЕ

Дзяржаўны камітэт Савета Міністраў СССР па друку разгледзеў пытанне аб выпуску да 50-годдзя Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі шматтомнага юбілейнага выдання «Савецкі Саюз».

Той, хто прачытае гэту арыгiнальную працу, якую падрыхтуе выдвецтва «Мысль», як бы зробіць захапляючае падарожжа па неабсяжных прасторах нашай Радзімы. Велiзарны фактычны і статыстычны матэрыял пазнаёміць чытача з багаццем і прыгажосцю прыроды, карэннымі зменамі, якія адбыліся за

паўстагоддзя ў эканоміцы і культурным жыцці кожнай савецкай рэспублікі.

Выданне рыхтуецца многімі навуковымі калектывамi краіны. У састаў рэдакцыйнай калегіі, узначальваемай дырэктарам Інстытута геаграфіі Акадэміі навук СССР акадэмікам І. Герасімавым, увайшлі вядомыя вучоныя.

Шматтомнае юбілейнае выданне, завяршыць якое наменана ў 1968 годзе, пакажа, як савецкі народ-стваральнік падначальвае сілы прыроды, пераўтварае сваёй працай карту Радзімы.

ЖОДЗІНА

З канвеера Беларускага аўтазавада сышоў першы 27-тонны самазвал «БелАЗ-540». Зборка машын пераведзена на патак. Першакласныя грузавікі-гіганты знойдуць прымяненне ў кар'ерах руднікоў, на будоўлях гідраэлектрастанцый. Ад самазвалаў папярэдняга выпуску іх адрознівае большая грузападымальнасць і меншая — на 4 тоны — уласная вага. Новая машына на метр карацей папярэдняй, што паляпшае манеўранасць. Скорасць машыны павышана на 23 кіламетры ў гадзіну.

РЭЧЫЦА

Новую перамогу атрымалі разведчыкі Беларускай нафты на рэчыцкім месцанараджэнні пры выпрабаванні шчыліны № 7 з глыбіні 2.751 метра ўдарыў яшчэ адзін фантан нафты і газу. Гонар адкрыць яго выпай на долю брыгады, якую ўзначальвае майстар Н. Казачэнка.

ГОМЕЛЬ

Прадукцыя з маркай фабрыкі «Палесдрук» заваявала шырокую папулярнасць у краіне. Блакноты, запісныя кніжкі, шыткі і іншыя вырабы гомельскіх паліграфістаў вызначаюцца высокай якасцю, выдатным афармленнем. За поспехі, дасягнутыя ў сацыялістычным спаборніцтве ў ІV квартале 1964 года, калектыву фабрыкі «Палесдрук» прысуджан пераходны Чырвоны сцяг і грашовая прэмія.

МІНСК

Перавагу блакітнага паліва па заслугах ацанілі многія гаспадыні Валожына, Івянца і некаторых вёсак раёна. Усё больш і больш выкарыстоўваецца газ у быце працоўных. Дзесяткі кватэр газіфікаваны ўжо ў вёсках Казарэзы, Камень і іншых.

ШКЛОУ

У раённым доме культуры адбыўся агляд мастацкай самадзейнасці. Выступіў 21 самадзейны калектываў калгасаў, саўгасаў і прадпрыемстваў раёна. Журы адабрала 13 калектываў на абласны агляд народнай творчасці.

ВАЛОЖЫН

Шырока ўкараняецца механізацыя вытворчых працэсаў у калгасе «17 верасня». Нядаўна тут распачата будаўніцтва механізаванага свінагадоўчага комплексу. Праект яго распрацаван будаўнікамі сумесна з навукова-даследчым Інстытутам механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі.

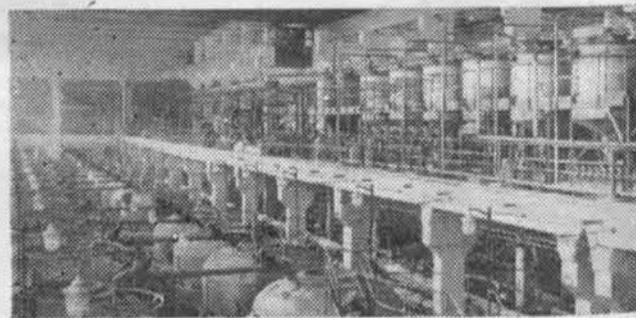
МІНСК

У рэспубліканскім Палацы культуры прафсаюзаў адкрылася выстаўка твораў самадзейных мастакоў Мінска. Рабочыя, урачы, інжынеры, якія выбралі сваім другім прызваннем жываліс, графіку, разьбу па дрэве, прадставілі 160 работ.

ЛЬВЮ

На электралямпавым заводзе выраблена некалькі партый мініятурных кінескопаў. Яны прызначаны для тэлевізараў на паўправадніках, у тым ліку і кішэнных. Напрыклад, тэлевізар з дыяганаллю экрана ў адзінаццаць сантыметраў па сваіх памерах будзе не больш транзістарнага радыёпрыёмніка.

СВЕТЛАГОРСК

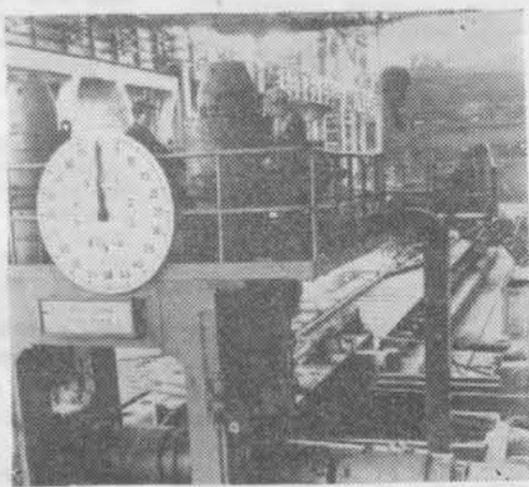

Уступіла ў строй дзеючых першая чарга Светлагорскага завода штучнага валакна. Прадпрыемства выпускае кордавыя тканіны для шыннай прамысловасці. Усе асноўныя вытворчыя працэсы на ім аўтаматызаваны. Абслугоўвае складаную апаратуру, прадзільныя і ткацкія станкі моладзь. Многія з тых, хто назірае сёння за прыборамі і станкамі, працавалі на будаўніцтве завода. Яны паспяхова авалодалі новымі прафесіямі і змагаюцца за хутчэйшае нарошчванне магутнасцей прадпрыемства.

На здымку: кіслотная станцыя Светлагорскага завода штучнага валакна.

Фота Ч. Мезіна.

НОВЫ БЛЮМІНГ

КАРЭЙСКАЯ НАРОДНА-ДЭМАКРАТЫЧНАЯ РЭСПУБЛІКА. Металургічны завод Хванхе. Новы блюмінг, магутнасцю 400 тон праката ў год.

МІСІЯ ДРУЖБЫ

ПХЕНЬЯН. Па запрашэнню ўрада Карэйскай Народна-Дэмакратычнай Рэспублікі з дружалюбным візітам наведала КНДР савецкая дэлегацыя на чале з членам Прэзідыума ЦК КПСС, Старшынёй Савета Міністраў СССР А. М. Касыгіным. Кабінет міністраў КНДР наладзіў прыём у гонар дэлегацыі Савецкага Саюза.

На прыёме з карэйскага боку прысутнічалі Старшыня ЦК Працоўнай партыі Карэі, Старшыня Кабінета міністраў КНДР Кім Ир Сен, Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага народнага сходу КНДР Цой Ён Ген і іншыя.

У час прыёму Кім Ир Сен і А. М. Касыгін абмяняліся прамовамі.

Прыём прайшоў у цёплай, дружалюбнай абстаноўцы. Усе карэйскія газеты віталі візіт у Пхеньян савецкай дэлегацыі.

ПАДПІСАННЕ СУМЕСНАЙ САВЕЦКА-В'ЕТНАМСКАЯ ЗАЯВЫ

ХАНОЙ. Тут адбылася цырымонія падпісання сумеснай савецка-в'етнамскай заявы.

Тэкст заявы падпісалі з савецкага боку — кіраўнік савецкай дэлегацыі Старшыня Савета

Міністраў СССР А. М. Касыгін, з в'етнамскага боку — Прэм'ер-міністр ДРВ Фам Ван Доінг.

Абодва бакі аднадушна заявілі, што адзіна правільны шлях для вырашэння паўднёва-в'етнамскага пытання заключаецца ў тым, што ЗША павінны няўхільна выконваць Жэнеўскія пагадненні: неадкладна спыніць агрэсіўную вайну, вывесці з Паўднёвага В'етнама свае войскі, ваенны персанал і ўзбраенне, спыніць усякае ўмяшанне ў справы Паўднёвага В'етнама, даўшы паўднёва-в'етнамскаму народу права самому вырашаць свае ўнутраныя справы.

ЗЛАЧЫНЦАМ НЯМА ДАРАВАННЯ

ЛОНДАН. Англійская газета «Абсервер» дагучае свой голас пратэсту супраць рашэння ўрада ФРГ спыніць судовае праследаванне нацысцкіх ваенных злачынцаў.

Гэта такое пытанне, якое не дапускае фармальнага юрыдычнага падыходу, заяўляе газета ў рэдакцыйным артыкуле. Нацысцкія ваенныя злачынцы — не звычайныя забойцы. Пабаванне знайсці іх і аддаць пад суд зусім не азначае праяўлення помсты. Гэта павінна быць зроблена дзеля таго, указвае «Абсервер», каб ад імя іх ахвяр і дзеля сучаснага пакалення падкрэсліць, што існуе катэгорыя злачынстваў настолькі страшэнных, што ім не можа быць даравання.

★ День РОЖДЕНИЯ 23 февраля

★
И. ОВЧАРЕНКО,
генерал-майор.

Ежегодно 23 февраля вся страна и наши друзья за рубежом празднуют День Советских Вооруженных Сил. В этот день советский народ проводит смотр готовности своей армии к защите Родины, воздает ей дань любви и уважения.

Как известно, 15 (28) января 1918 года по предложению В. И. Ленина Совет Народных Комиссаров принял декрет о создании Красной Армии, а 29 января (11 февраля) — Красного Флота. 21 февраля 1918 года был издан ленинский декрет «Социалистическое Отечество в опасности!» Появление его в газетах на следующий день всколыхнуло всю страну.

Бурлил революционный Петроград. Он превратился в вооруженный лагерь. Закрывались заводы, все мужское население вставало под ружье. Шла массовая запись добровольцев в Красную Армию. Создавались вооруженные отряды. У стен города строились укрепления. Был приведен в боевую готовность Балтийский флот.

Большая работа по мобилизации народа на борьбу с врагом проводилась в Москве, Белоруссии, на Украине, в городах центральной России, на Урале. По инициативе трудящихся Петрограда и Москвы день 23 февраля 1918 года впервые был отмечен как День Красной Армии и Флота.

Так этот день стал датой рождения Вооруженных Сил СССР.

Поистине всемирную славу Советская Армия завоевала в Великой Отечественной войне против немецко-фашистских захватчиков, 20-летие победы над которыми готовится отметить страна. Правда, нашим воинам, как и всему народу, пришлось испытать в те годы, особенно в начале войны, не только радость побед, но и горечь поражений. Но в конечном счете восторжествовали наш строй и наше оружие.

Гитлеровская Германия, поработив к 1941 году большинство стран Западной Европы, рвалась к мировому господству. Из более чем двадцатимиллионной армии гитлеровское командование сосредоточило вблизи нашей границы 5,5 миллиона отборных войск, 50 тысяч орудий и минометов, 3 700 танков, около 5 тысяч самолетов.

Совершив вероломство, гитлеровцы устремились в глубь нашей страны. Советские воины героически сражались за каждую пядь родной земли. Под Брестом, Ленинградом, Одессой, Киевом, в Севастополе и других ме-

стах они проявили невиданный героизм.

Во взаимодействии с народным ополчением, партизанами, коммунистическими и рабочими батальонами Советская Армия усиливала сопротивление, изматывала силы врага, наносила ему все более ощутимые удары. Темпы наступления фашистов заметно снижались. Под Смоленском, на Крайнем Севере и под Ленинградом захватчики были остановлены. 6 декабря 1941 года под Москвой было осуществлено мощное контрнаступление Советской Армии, в результате которого враг впервые за всю вторую мировую войну потерпел крупное поражение.

С конца 1943 года начался период полного изгнания врага с нашей земли. Советская Армия имела теперь полное количественное и качественное превосходство над противником. Летом и осенью 1944 года она осуществила одновременное наступление всех 12-ти фронтов на пространстве, достигавшем трех тысяч километров. Стремительно наступая, наши войска осенью 1944 года завершили полное изгнание гитлеровцев с советской земли.

В конце 1944 и начале 1945 гг. Советская Армия стремительно продвигалась на Балканах и в глубь Германии. Это создало условия для наступления союзных нам войск в Западной Европе. В середине апреля наши войска взяли Вену, а с 16 апреля начался штурм Берлина. 8 мая столица Германии пала. Гитлеровская армия была полностью разгромлена.

На последнем этапе Отечественной войны Советские Вооруженные Силы во взаимодействии с 8-й и 4-й народно-революционными армиями Китая и войсками Монгольской Народной Республики разгромили японскую Квантунскую армию.

Советская Армия навеки прославилась свои боевые знамена потому, что ею руководила Коммунистическая партия Советского Союза, слившая воедино армию и весь народ.

Постоянными и надежными помощ-

никами Вооруженных Сил в течение всей войны были советские партизаны. Организованное партизанское движение стало поистине всенародным. В 1943 году в нем участвовало более миллиона человек.

Всемирно-исторические победы Советского Союза и его Вооруженных Сил над фашистской Германией и империалистической Японией хорошо известны всему миру. В свое время они были по достоинству оценены и официальными кругами США и Англии. Однако сейчас некоторые буржуазные фальсификаторы истории пытаются приуменьшить их значение. Но нельзя затмить исторических фактов вымыслом.

Советские Вооруженные Силы три года один на один сражались с фашизмом. За это время они уничтожили более 6 миллионов захватчиков. А за всю войну на советско-германском фронте гитлеровцы потеряли 10 миллионов человек. Ни на одном театре второй мировой войны фашисты не несли таких потерь.

День 23 февраля 1965 года Советские Вооруженные Силы встречают в расцвете своего могущества. Они вооружены самым современным оружием и боевой техникой, в том числе ракетами различных видов и классов. Боевые знамена, пронесенные сквозь жестокие битвы Великой Отечественной войны, ныне находятся в надежных руках нового поколения советских воинов. Они днем и ночью, в жару и стужу бдительно несут свою боевую службу у локаторов, под броней танков, в кабинках сверхскоростных самолетов, в подводных лодках и отдают все свои силы, чтобы не допустить трагедии ракетно-ядерной войны. По велению партии и Родины воины с гордостью и достоинством надежно охраняют жизнь и мирный труд советских людей.

НА СНИМКЕ: командир танкового экипажа, бывший токарь Минского завода запасных частей Валерий УМЕЦ. Экипаж Умца лучший в Н-ском подразделении Белорусского Военного Округа.

ДЛЯ ТЕХ, КТО НЕ ЧИТАЕТ
ПО-БЕЛОРУССКИ

14 марта граждане Белорусской ССР будут выбирать депутатов в местные Советы. В связи с предстоящими выборами наш корреспондент взял интервью у заведующего отделом Президиума Верховного Совета БССР по вопросам работы Советов В. Никонова. Интервью помещено на 3 стр.— «ЗА СВАІХ АБРАННІКАЎ». Советы являются местными органами народной власти. В их ведении большая часть жилищного строительства, коммунальное обслуживание населения, народное просвещение, здравоохранение, торговля и многое другое. Выборы в местные Советы в СССР являются всеобщими, равными и прямыми. Подготовка к выборам, на которых предстоит избрать Советы в 6 областях, 100 районах, 1 519 сельсоветах, 74 городах и 126 поселках городского типа, уже началась.

Редакция «Голосу Радзімы» сердечно поздравляет Центральное правление Союза советских граждан в Бельгии, редакцию журнала «Советский патриот», всех членов ССГ с 20-й годовщиной. Славному юбилею организации, объединяющей русских, украинцев и белорусов, живущих в Бельгии, посвящена статья «ДАРОГАЙ ДРУЖБЫ» (5 стр.). Союз ведет большую патриотическую работу, имеет свои отделы в Льеже, Шарлеруа, Антверпене и других городах. В клубах отделов организуются встречи с представителями Советской страны: артистами, писателями, учеными, спортсменами, моряками. Члены ССГ и вдали от Родины остаются ее верными патриотами.

Своими впечатлениями о поездке по СССР делится американский писатель Джон Апдайк—«АД'ЯЗДЖАЎ З ВЕРАЙ У ЛЕПШАЕ», 6 стр. Многие из увиденного поразило Дж. Апдайк, в частности, положение писателей в СССР, духовная чистота советской молодежи, огромные перспективы развития нашей экономики. «Было бы очень нелепо, абсурдно, и с философской точки зрения, и со всех остальных, если бы между нашими странами, в которых так много общего, — и в историческом плане, и в человеческих отношениях, и в их перспективах, — вспыхнула вдруг война», — к такому выводу приходит американский писатель.

«САЛДАТЫ І МУЗЫ» (стр. 6).

Советская Армия на протяжении 47 лет своего существования была не только грозным стражем, защищающим наши границы, но и школой культуры для воинов. В годы гражданской войны ликвидация неграмотности среди красноармейцев приравнялась к выполнению боевого задания. Теперь солдаты Советской Армии в большинстве своем молодые люди со средним образованием. Служба в армии не только не препятствует их культурному развитию, но и обогащает объем их знаний, развивает эстетический вкус.

О работе радиостанции «Савецкая Беларусь», которая ведет свои передачи для соотечественников, живущих в странах Западной Европы, Канаде и США, рассказывает главный редактор радиостанции А. Стук. Третий год передачи «Савецкай Беларусі» знакомят земляков с теми изменениями, которые происходят на их родной земле. Настроившись на волну радиостанции, наши земляки могут услышать знакомые с детства народные песни, белорусскую оперную, симфоническую и эстрадную музыку. Передачи разнообразны по своему характеру. Как пишут наши земляки, «слушая их, как бы совершаешь увлекательное путешествие по Белоруссии», «У ЭФІРЫ — «САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ» (8 стр.).

ЗА СВАІХ АБРАННІКАЎ

ІНТЭРВ'Ю

14 сакавіка ў Беларусі абдуца выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных. Нядаўна наш карэспандэнт пабываў у Прэзідыуме Вярхоўнага Савета БССР, сустраўся з загадчыкам аддзела па пытаннях работы Саветаў В. Ніканавым і папрасіў адказаць на некалькі пытанняў.

— Якая роля мясцовых Саветаў у жыцці нашай рэспублікі?

— Саветы з'яўляюцца мясцовымі органамі Савецкай улады, блізкай і роднай народу. Саветам перададзена большая частка жыллёвага будаўніцтва, камунальнае абслугоўванне насельніцтва. Яны займаюцца народнай асветай, аховай здароўя, гандлем, кіруюць работай культурных устаноў. Цяжка нават знайсці такую галіну нашага жыцця, якая не была б звязана з работай мясцовых Саветаў.

— На які тэрмін выбіраюцца дэпутаты ў Саветы?

— На два гады. Хутка канчаецца тэрмін паўнамоцтваў дэпутатаў, выбраных у 1963 годзе.

На 14 сакавіка намечаны новыя выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных.

— Да выбараў ужо, напэўна, вядзецца падрыхтоўка?

— Так, і вялікая. Горад падзелен на 500 выбарчых акруг па выбарах у гарадскія Саветы, арганізаваны выбарчыя камісіі, якія вядуць усю падрыхтоўчую работу. Абсталяваны выбарчыя ўчасткі, складзены і вывешаны спісы выбаршчыкаў. Ужо наступіў самы адказны этап гэтай кампаніі—вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты.

— Каго вылучае народ сваімі кандыдатамі ў дэпутаты?

— Прадстаўнікі заводаў і будоўляў, калгасаў і саўгасаў называюць у ліку пасланцоў у ор-

ганы ўлады тых, хто карыстаецца найбольшым аўтарытэтам, хто дастойна працягнуў сябе ў працы, грамадскім жыцці, каму смела можна даверыць кіраванне дзяржавай. Гэта лепшыя з лепшых, дастойныя з дастойных. Трактарабудульнікі Мінска вылучылі сваім кандыдатам у дэпутаты наладчыцу заводу Героя Сацыялістычнай Працы З. Прусава. Супрацоўнікі Беларускага ўніверсітэта назвалі імя свайго калегі кандыдата геаграфічных навук дацэнта А. Малышава. На Мінскім вела-заводзе кандыдатам у дэпутаты рабочыя рэкамендавалі электрыка электрацэха Р. Інчыка.

Сярод кандыдатаў людзі розных узростаў, прафесій, нацыянальнасцей. Сярод тых, каго вылучае народ, можна сустрэць токара і артыста, дзярку і дырэктара завода, повара і свінарку. Толькі ў Беларусі на мінулых выбарах у мясцо-

выя Саветы было абрана амаль дзевяноста тысяч дэпутатаў. Большую частку складалі рабочыя і калгаснікі.

— Хто прыдзе 14 сакавіка да выбарчых урнаў, прыме ўдзел у галасаванні?

— Усе грамадзяне БССР, якія дасягнулі 18-гадовага ўзросту, незалежна ад расавай і нацыянальнай прыналежнасці, полу, веравызнання, адукацыйнага цэнзу, аселасці, сацыяльнага паходжання, маёмаснага становішча. Грамадзяне, якія знаходзяцца ў радах Узброеных Сіл СССР, карыстаюцца правам выбіраць і быць выбранымі нароўні з усімі. Кожны грамадзянін мае адзін голас. Усе ўдзельнічаюць у выбарах на роўных падставах. Я думаю, што 14 сакавіка ўсе грамадзяне Беларускай рэспублікі з радасцю прагала-суюць за сваіх кандыдатаў.

ЦЕЛЬ ИЗОБИЛИЕ

ЗНАЕМСЯ, ГЭТА
РАДЗІМА
ВАШЫХ БАЦЬКОУ!
THIS IS THE LAND OF
YOUR FATHERS!
C'EST LA TERRE DE VOS
PÈRES!

- ТАК БЫЛО...
- ПОЧЕМУ ПОБЕДИЛИ КОЛХОЗЫ?
- ПОСЛЕ НАШЕСТВИЯ
- НАСТУПЛЕНИЕ НА БОЛОТА
- К ЗАВЕТНОЙ ЦЕЛИ

П ОСЛЕДНИЕ годы царской власти. И без того отсталая Россия нищала все больше. В стране все чаще вспыхивали грандиозные забастовки рабочих, голодные бунты крестьян. Особенно бедствовало население окраин Российской империи, в том числе и Белоруссии. Тысячи и тысячи безземельных и безлошадных семей бросали родную землю, уезжали в далекие страны, мечтая лишь об одном — более-менее сносной жизни. Вот почему покинули когда-то Белоруссию и твои родители.

И вот теперь, спустя несколько десятков лет, многие из них снова навели родные места. И первое, что бросается в глаза нашим землякам-туристам, — необъяснимые перемены на когда-то бедной и недасковой земле.

Там, где когда-то хлюпало под ногами коварное болото — ровные поля осушенных торфяников, поля кукурузы, сахарной свеклы, картофеля.

Там, где бесцельно шумели на ветру цепкие кустарники — поля голубого льна и золотистой ржи.

Там, где когда-то он расставался со своей узкой полоской земли, сжатой межами, — широкие колхозные нивы.

И везде, куда ни посмотри — машины, машины...

Нет, не удивительно, что твои родители не узнают теперь своей родной земли. Не узнают потому, что ее преобразил наш советский, колхозный строй.

О ДНИМ из первых декретов Советской власти, осуществленных по всей стране после свержения царизма, был декрет о национализации земли и передаче ее в собственность тех, кто ее обрабатывает. Так сбылось то, о чем веками мечтал наш народ. Получили землю помещиков и кулаков и белорусские крестьяне. К октябрю 1927 года дополнительно к прежним наделам только в Белоруссии получили землю более 67 тысяч дворов бедняков и середняков. Этим хозяйствам государство прирезало 165,5 тысячи гектаров земли. Только Советская, рабоче-крестьянская власть могла отнять у помещиков землю и отдать ее крестьянам. Поэтому трудовое крестьянство вместе с рабочим классом стало на защиту Советской власти и героически отстаивало молодую республику Советов от наседавших на нее со всех сторон белогвардейцев и интервентов — немецких, польских, английских, американских, японских. И республика Советов выстояла в этой борьбе, потому что народ теперь знал, что он защищает, потому что рабочий класс во всей своей массе поддерживал все трудовое крестьянство.

Но победа обошлась дорогой ценой. К концу войны продукцию давали лишь немногие заводы. Разруха царила в сельском хозяйстве. Не было удобрений, не было машин, не хватало рабочих рук. Земля хоть и находилась уже в руках крестьян, но обрабатывали они ее по-прежнему в одиночку, примитивным способом. Рост производства зерна и других продуктов шел медленно.

Естественно, положение на селе не могло не беспокоить Советскую власть. Только коллективная обработка земли с помощью более современной по тем вре-

менам техники, внедрение науки могло дать сельскому хозяйству нужный толчок к быстрому подъему. И это было сделано. В 1929—1930 годах во всей стране была начата коллективизация сельского хозяйства.

Но не везде проходила она гладко. Часть крестьянства, запуганная кулаками или в силу неграмотности, шла в колхозы с опаской. Нова и необычна была для них и сама идея коллективного труда. Нередко в ходе этой важной кампании допускались и явные перегибы. Отдельные советские работники в погоне за сроками и «процентом» коллективизации искажали линию партии. Но там, где колхозы были организованы путем убеждения, на основе добровольности, дела быстро шли в гору. Такие хозяйства явились как бы показательными школами для тех, кто еще сомневался, вступать ли ему в колхоз, были примером для других коллективных хозяйств. Пережив опыт лучших, все колхозы быстро пошли в гору, стали богаче, резко повысилась урожайность полей, заметно поднялась культура села.

Чем же объяснить то, что крестьянство быстро оценило и стало целиком поддерживать коллективный метод труда? Прежде всего тем, что такой труд гарантировал их от случайностей, от недородов, от вечных крестьянских дум о хлебе и завтрашнем дне. Во-вторых, колхоз дал возможность покупать сельскохозяйственные машины и тракторы, резко облегчил труд. В-третьих, государство прислало в колхозы специалистов: агрономов, зоотехников. И самое главное, члены колхозов на деле убедились, что оплата труда при коллективном ведении хозяйства намного выше, чем при единоличном.

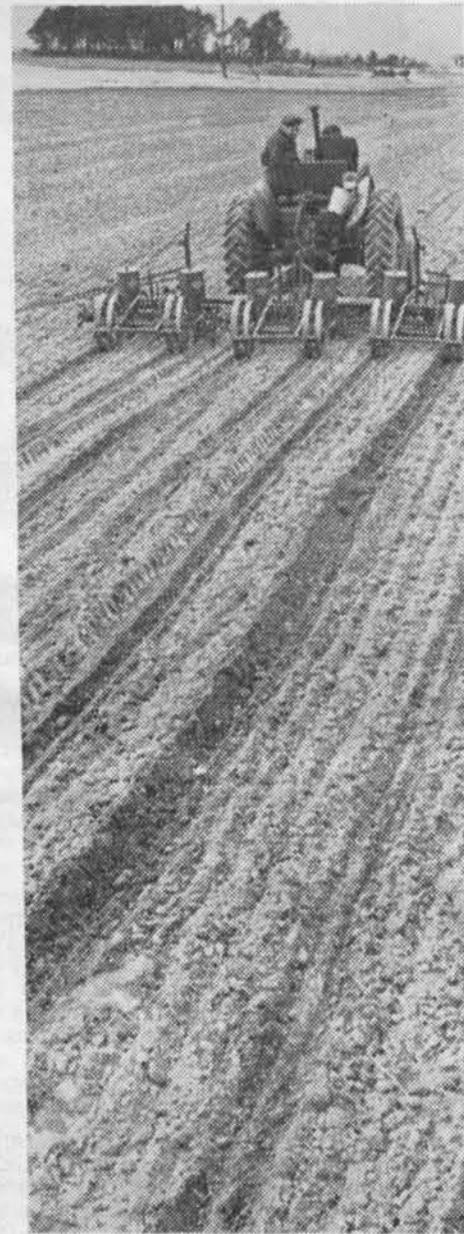
КОЛЛЕКТИВИЗАЦИЯ для белорусских крестьян была особенно прогрессивным явлением. Это объясняется тем, что условия для ведения сельского хозяйства в наших краях были крайне тяжелыми — пески, болота, кустарники. Поднять плодородие такой земли можно было только с помощью науки, техники, с помощью государства.

С энтузиазмом взялись труженники белорусских колхозов и совхозов за осушение вековых болот и освоение торфяников. Особенно в широких масштабах развернулись эти работы на Полесье. Еще в январе 1927 года здесь, на Марьинских болотах возле Любани, был создан один из первых совхозов «Сосны», коллектив которого вскоре освоил несколько сот гектаров топи, освоил осушенные земли и стал собирать на них высокие урожаи. Этот и другие совхозы молодой республики становились примером для остальных. По ним равнялись, их методы ведения хозяйства широко пропагандировались. Благодаря успехам передовых коллективных хозяйств, началось массовое вступление в колхозы середняков. К концу 1932 года в БССР уже были организованы 9 020 колхозов, которые объединяли 43,3 процента бедняцко-середняцких хозяйств. Кроме того, в республике насчитывалось 429 совхозов. За годы первой пятилетки посевная площадь увеличилась более чем на полмиллиона гектаров и к концу 1932 года достигла 3 983 тысяч гектаров. Белоруссия превращалась в республику крупного социалистического земледелия.

НЕМЕЦКО-ФАШИСТСКИЕ захватчики нанесли огромный ущерб сельскому хозяйству республики. Они разграбили все колхозы, совхозы и машинно-тракторные станции, уничтожили на селе 155 тысяч общественных строений и 545 тысяч домов рабочих совхозов и колхозников. Большинство белорусских

полей пришло в запустение, вышли из строя осушительные системы. За время оккупации посевные площади в республике сократились почти наполовину. В целом развитие нашего народного хозяйства было отброшено до уровня 1928 года.

В условиях капитализма такие разрушения неминуемо бы обрекли белорусский народ на целые десятилетия голода и нищеты. Но он не был оди-

Сев кукурузы на полях Брестчины.
Фото В. Китаса.

нок. Опираясь на братскую помощь всех республик СССР, белорусский народ в сравнительно короткий срок не только залечил раны войны, но и создал условия для дальнейшего развития своего хозяйства, в том числе и сельского. Только за один трудный 1945 год кол-

хозы, совхозы и МТС республики получили 417 тракторов, три тысячи автомобилей, тысячи других машин. Колхозам было передано также много лошадей и крупного рогатого скота. Благодаря всему этому уже в 1945 году колхозы посеяли на 780 тысяч гектаров различных культур больше, чем в 1944 году.

С каждым годом помощь сельскому хозяйству нашего края увеличивалась, росла его оснащенность передовой техникой. С каждым годом дела у сельских трудящихся шли лучше.

Чтобы не быть голословными, проиллюстрируем успехи сельского хозяйства Белоруссии конкретными цифрами.

В 1964 году оснащенность нашего сельского хозяйства по сравнению с 1940 довоенным годом возросла в семь раз, а посевные площади — на 14 процентов. 640 названий машин получают сейчас наши колхозы и совхозы. Посевные площади расширены до шести миллионов гектаров. В два с половиной раза увеличилось валовое производство зерна, а технических культур — в 3,2 раза. Поголовье скота возросло более чем в три раза. В послевоенные годы на селе построено около 700 тысяч новых домов. Резко возросла помощь государства специалистами сельского хозяйства, число которых достигло 23 тысяч человек. И самое главное, заметно повысился уровень жизни сельских трудящихся. В частности, только за последние десять лет покупательная способность колхозной семьи увеличилась более чем в два раза.

Возьмем, к примеру, колхоз имени Щорса на Новогрудчине, типичный белорусский колхоз. Если в 1958 году доход этой артели составлял 336 тысяч рублей, то уже в 1964 году — 708 тысяч. Как и следовало ожидать, доходы колхозников за это время возросли в три раза.

И так везде, по всей республике.

КАЖДЫЙ день в нашей республике свершается множество великих дел. Вступают в строй новые промышленные предприятия, прокладываются новые линии электропередач, сдаются в эксплуатацию десятки жилых домов. Белорусский народ, как и все народы Советской страны, полон решимости выполнить в срок грандиозный план — построить фундамент коммунистического общества. Быстро идет по пути роста и наше сельское хозяйство, особенно в последние годы, когда партия и правительство обратили на него максимум внимания. Сделать наше сельское хозяйство самым передовым, самым высокопроизводительным в мире — такова одна из целей советского народа. И это будет сделано в ближайшие годы. В корне будет перестроен и сельский быт. Недалек тот день, когда условия жизни в нашем селе будут мало чем отличаться от городских.

Работы в этом направлении в полном разгаре. Республика продолжает грандиозное строительство, строит во имя мира, во имя того, чтобы жизнь советского человека стала лучше, богаче, полнее.

TOWARDS ABUNDANCE

POLESYE used to be an area of swamps and poverty. There is no Byelorussian poet who did not write about the miserable lot of the Polesye peasants.

Now Polesye is a land of plenty, which has inspired the Byelorussian poets Yanka Kupala and Yakub Kolas to write about the thousands upon thousands of hectares of fertile land wrested from the swamps and marshes, and the powerful reclamation technology which is doing miracles with the help of specialists. In places where there used to be impassable swamps you can see the rolling fields of wheat, rye and barley. Local-grown maize is as good as that grown in the south.

But the pride of the Polesye farmers is their flax.

This crop has contributed to the prosper-

ity of all Byelorussian collective farms. If you meet collective farm leaders they will tell you that profits from flax gave them the basis for developing their farms and increasing individual incomes. Flax is being cultivated in all districts of the Republic.

From 1953 to 1962, the area sown to flax increased from 140,000 hectares to 300,000 hectares. Flax accounts for 60 percent of Byelorussian collective farms income from crops.

Polesye looks fine now. In a few years it will be still better. The Pripyat, Yaselda, Shchara rivers will be incorporated into a new waterway linking the Baltic and the Black seas and the Dnieper-Neman Canal will be built there.

ДАРОГАЙ ДРУЖБЫ

**САРДЭЧНА ВІНШУЕМ
ЦЭНТРАЛЬНАЕ ПРАЎЛЕННЕ
САЮЗА САВЕЦКІХ ГРАМАД-
ДЗЯН У БЕЛЬГІІ, РЭДАК-
ЦЫЮ ЧАСОПІСА «СОВЕТ-
СКИЙ ПАТРИОТ», ЧЛЕНАУ
САЮЗА З 20-Й ГАДАВІНАЙ
ВАШАЙ ПАТРІЯТЫЧНАЙ
АРГАНІЗАЦЫІ. ЖАДАЕМ
НОВЫХ ПОСПЕХАУ НА КА-
РЫСЦЬ МІРУ, УЗАМАРА-
ЗУМЕННЯ І ДРУЖБЫ ПА-
МІЖ НАРОДАМІ.
РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ
«ГОЛАС РАДЗІМЫ».**

20 студзеня 1945 года ў бельгійскім афіцыйным органе «Манітор» быў апублікаваны статут Саюза савецкіх патрыётаў, перайменаваны пазней у Саюз савецкіх грамадзян. Так гэта арганізацыя атрымала права на легальную дзейнасць. Асноўнай задачай, якая стаіць перад Саюзам, было і застаецца аб'яднанне ўраджэнцаў СССР, выхаванне іх у духу любові за Радзіму.

Атрымаўшы пунцёўку ў жыццё, ССР разгарнуў шырокую работу па ўцягненню савецкіх грамадзян у Саюз і аб'яднанню іх вакол Савецкай Радзімы. Былі адкрыты аддзелы Саюза ў Льежы, Шарлеруа, Антверпене і іншых гарадах. 2 чэрвеня 1945 года выйшаў першы друкаваны нумар часопіса «Советский патриот».

Цяпер у розных гарадах Бельгіі маецца адзінаццаць аддзелаў ССР, якія пад кіраўніцтвам Цэнтральнага праўлення праводзяць шырокую і шматгранную работу сярод нашых суайчыннікаў у Бельгіі.

Зараз Саюз савецкіх грамадзян аб'ядноўвае рускіх, украінцаў, беларусаў — усіх тых, каму дарагая Радзіма і мір. З году ў год расце і мацнее Саюз. Толькі за апошнія тры гады ў яго ўступіла больш 200 новых членаў. Пашыраюцца сувязі Саюза з Радзімай. Многія яго члены пабывалі ў родных месцах, а іх дзеці ў піянерскіх лагерах СССР. Дэлегацыя ССР па запрашэнню Савецкага Камітэта па культурных сувязях з суайчыннікамі за рубяжом наведвала Маскву.

Гасцямі Беларускага таварыства летам мінулага года былі сакратар Цэнтральнага праўлення Ірына Белік, актывісты Марыя Гарох, Марыя Бандарэвіч, Ефрасіння Ільіна і іншыя.

У клубах аддзелаў рэгулярна арганізуюцца сустрэчы з савецкімі артыстамі пісьменнікамі і іншымі прадстаўнікамі

Савецкай краіны. Сустрэчы сталі традыцыйнымі з таго часу, калі пасля заканчэння вайны ў Бельгію пачалі прыязджаць савецкія спартсмены, пісьменнікі, вучоныя, вядомыя мастацкія калектывы «Бярозка», хор Імя Пятніцкага, ансамбль песні і пляскі Савецкай Арміі, маскоўскі цырк і іншыя.

Нашы землякі выкарыстоўваюць кожную магчымасць, каб сустрэцца з пасланцамі Радзімы, запрасіць іх у свой клуб. Так было і на гэты раз, калі ў Бельгіі выступаў маскоўскі мюзік-хол. 14 снежня пас-святочнаму ўбраце памяшканне клуба пасольства СССР у Бельгіі было перапоўнена. Цэнтральнае праўленне ССР і праўленне брусельскага аддзела арганізавала творчую сустрэчу з артыстамі.

Часта ў гасцях у бельгійцаў бываюць і маракі савецкіх суднаў. Так, 9 студзеня ганаровымі гасцямі аддзела ССР у Антверпене былі памочнік капітана цеплахода «Дзедзюск» Міхайлаў і памочнік капітана цеплахода «Каменск» Волкаў.

Групы мастацкай самадзейнасці, створаныя пры кожным аддзеле ССР, далі мноства канцэртаў як у сябе ў аддзелах, так і перад бельгійскай публікай. Асобныя калектывы мастацкай самадзейнасці выступалі з канцэртамі перад нашымі суайчыннікамі ў Галандыі.

Пры кожным аддзеле працуюць школы рускай мовы. Члены Саюза збіраюцца ў сваіх клубах, каб адзначыць знамянальныя даты ў жыцці Савецкай краіны, раскажваюць аб сваіх паездках на Радзіму.

Духоўны сувязі з роднай краінай, знаёмства з савецкай культурай дапамагаюць нашым суайчыннікам на чужыне адчуваць сябе часцінкай свайго народа.

Г. БЯЛЬКЕВІЧ.

ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ

ВЯЛІКУЮ радасць прыносяць мне пісьмы ад дачкі, сына і ўнукаў з Радзімы. Яны пішуць аб сваім жыцці, і я радуся за іх і здзіораюцца адначасова.

Я вельмі адзінокі. Землякоў-беларусаў засталася нямнога. Тут людзі хутка паміраюць ад «лёгкага жыцця».

Газету «Голас Радзімы» атрымліваю рэгулярна, за што вам шчыра дзякую. Як прыемна на чужыне адчуваць чысціцы клопаты і ўвагу, думаць, што Радзіма не забывае аб табе.

Міхайл
ПАУЛЮКОВІЧ,
Бразілія.

МЫ — старыя людзі і хо-рошо помнім, какой бедной и злосчастной была раньше Беларусь. У людей даже хлеба и картофеля не хватало, одежду и обувь носили самодельные. А ведь народ наш талантливый и трудолюбивый, только все у него забирали паны и помещики. С большим удовольствием читаем мы о том, как похорошела жизнь на родной земле. Мечтаем увидеть все это своими глазами.

Много радости принесла нам ваша посылка с календарями. Там все описано — и славные

даты, и полезные советы, и блюда разные как готовить. Не забывайте нас, пожалуйста, и впредь. Ждем новых книг и газет.

Александр и Анна ДИКНЕ,
Франция.

АНГЛІЧАНЕ вельмі дзіўляцца, што я атрымліваю ад вас газеты і кнігі і не плачу за іх. А я ім адказваю, што мая Радзіма бізнесам са сваім братам і таварышам не займаецца. Народ тут нядрэнны і справядлівы, але каб дапамагчы адзін аднаму — гэтага ў іх няма. Бацька сыну, брат сястры за ўсё прад'яўляюць рахунак.

Мой любімы занятак — слухаць радыё з Мінска. Шмат песень запісаў на магнітафон, часта іх праслухоўваю з сябрамі. А некалькі разоў нават перадаваў іх праз рэпрадуктар на фабрыцы, дзе працую. Усе рабочыя былі вельмі задаволены і прасілі мяне прыносіць на фабрыку пласцінкі з савецкімі песнямі і надалей.

Аляксандр ХОХА,
Англія.

МОНІ старшыя дзеці — Жорж шестнадцати лет и Вася тринадцати лет — уже работают, как взрослые, с 6 утра до 8—9 часов вечера. А не будут работать, так долго не протянет. Жизнь очень дорогая. Продукты стоят огромные деньги, а о лекарствах и докторам говорить нечего. За операцию аппендицита нуж-

но платить 200 тысяч круэйро. Сам я работаю до 11 часов вечера, и все же мы находим время учиться по тем учебникам, что вы нам прислали. Книжки ваши детям очень нравятся.

Иван АНДРЕЙЧУК,
Бразілія.

ОТ ВСЕЙ души благодарю за радость, которую вы доставляете, высылая свою газету. Для меня единственное утешение — читать о достижениях моего любимого народа. Я желаю Родине еще больших успехов.

Каждый день рассматриваю альбомы с фотоснимками, которые получил из Минска. Хотю на фотографиях вижу дорогую Родину. Книжки и альбомы передаю друзьям и знакомым.

Многим очень понравилась «Исповедь старого эмигранта». Одна женщина (тоже из Белоруссии, она всегда берет у меня газеты) просила передать вам сердечный привет.

Я многое пережил в годы войны, скитался в фашистских лагерях для военнопленных. Обо всех этих страданиях можно написать целую книгу. Но у меня очень мало свободного времени: много работаю и работа тяжелая. Специально взял пару дней отпуска и начал писать свой рассказ. Обязательно пришлю его вам.

М. МЕЛЬНИК,
Англія.

ДЕСЯТОГО января в Русском клубе города Сиднея состоялась новогодняя ёлка, на которой присут-

ствовало много детей наших соотечественников. Мы показали им советские мультфильмы. Всем была предложена чашка чая. Потом дети танцевали, пели и водили хороводы вокруг елки. В разгар веселья появился дед-мороз. Он раздал подарки, а тем ребятам, которые рассказали стихотворения или спели песню, подарил еще советские книги и игрушки.

Некоторые дети были одеты в костюмы персонажей русских народных сказок. Лучшие костюмы также получили призы.

НА СНИМКЕ, который я вам высылаю, вы видите деда-мороза (члена нашего клуба Виктора Скрипку) среди детей на новогодней елке.

Я. СТЕПАНОВ,
Австралия.

Николай БОБРИК

Второй раз на Родине

[Продолжение. Начало в № 6].

Мы здесь часто слышим болтовню, что в Советском Союзе правящей нацией является русская, а другие национальности находятся в подчинении. Такую болтовню распространяют изменники народа, которые повторяют только то, чему их научили гитлеровцы.

Посетив два раза Советский Союз, я с уверенностью могу сказать, что национальный вопрос в СССР разрешен так, как ни в одной капиталистической стране. В каждом городе там много людей из всех республик, населяющих Советский Союз. Все они одинаково работают, учатся и занимают руководящие посты. Все они пользуются одинаковыми правами и привилегиями. Никто не упрекает никого за его национальность. Все люди по своему желанию одеваются и сохраняют, если хотят, старые обычаи. На улицах Москвы, Харькова, Волгограда можно видеть людей из Средней Азии в ярких халатах, девушек в шелковых шароварах, мужчин в меховых папачках. Это — никому не колет глаз. Мы видели цыганок в их цветастых длинных платьях, как и в Канаде. Все это подтверждает, что в СССР строго соблюдается конституция, где в статье 123-й сказано: «Равноправие граждан СССР, независимо от их национальности и расы, во всех областях хозяйственной, государственной и общественно-политической жизни является непреложным законом...» Будучи в своей деревне в течение пяти дней, я наблюдал и колхозную жизнь. Я имел особенно хо-

рошие возможности благодаря тому, что ко мне приехал мой друг на собственной машине «Волга» и мы проехали около 500 километров по Кобринскому, Пружанскому и Брестскому районам. Все мы знаем, что в этих районах в прошлом были болота. Наши родители и мы косили там сено по пояс в воде. Теперь обширные массивы этих болот осушены, распаханы и на них колхозы собирают высокие урожаи сахарной свеклы, проса, кукурузы и других культур. Старики и теперь еще удивляются, как это все случилось, что так преобразилась земля.

Колхозная жизнь намного улучшилась по сравнению с 1959 годом. Я тогда писал в «Вестнике», что жена моего брата обижалась на колхозную жизнь и жалела свой хутор, который отошел под колхоз. Теперь у нее мнение совершенно изменилось. Теперь она много раз повторила мне, что «в своей жизни не жила так, как теперь», и что ей «не хочется умирать» (ей более 70 лет).

«Смотрю, — говорит, — на своих детей и внуков и радуюсь, что они живут в достатке, им открыта дорога в будущее, они имеют возможность учиться и выйти в люди. Не то, что мы — не имели даже понятия, что такое грамота, какую пользу приносит книга».

Когда я спросил ее о хуторе, она только рукой махнула и добавила: «Я и понятия не имела, что значит настоящая жизнь». И правда, за все время моего пребывания в деревне столы были полны раз-

ной снеди. Ну, можно подумать, что они приготовились встретить меня, поэтому запаслись. Но мне пришлось быть и в других деревнях у людей, которые меня не ожидали. И как только зайдешь в хату, через несколько минут появляется и «московская», и всевозможные закуски. В одном колхозе зашли мы к моему старому приятелю, который меня не ожидал. Он работает свиномаром. Здоровый мужчина. Жена его тоже не жалуется на здоровье; четыре сына, как дубы — два тракториста и два шофера, работают в колхозе. Дочь приехала на каникулы из высшей школы. Она стояла в стороне и сдерживала отца, чтобы не нападал на колхозную жизнь, в которой ему так приходится «мучиться». А он свое — и то нехорошо и то плохо. Я заметил ему, а мог ли бы мой отец или твой отец за 15 минут собрать такой стол и с выпивкой? Признал, что «все этого хватает».

Домики у нас на Белоруссии строят деревянные, кроют шифером или жестью, в хатах до трех комнат. Внутри красят стены масляной краской. На мой вопрос, почему не строят кирпичных домов, отвечают, что хотя кирпичные стоят дешевле, но деревянные лучше. В кирпичном доме зимой холоднее и стены сыреют. В домах чистота и порядок зависят от хозяев — как где. Где хозяйка не ленива и любит чистоту, она содержит чисто. Заметно, что молодое поколение совсем иначе смотрит на жизнь, чем старики. Значит, в жизни будут еще большие перемены к лучшему. В Канаде, несомненно, жизнь среднего человека богаче, чем жизнь советского колхозника. Но советская молодежь живет веселее, полнее, дружнее, чем канадская. При встрече ни один советский молодой человек не спросит тебя, «работает ли», они ведут беседы на разные темы, которые для канадской молодежи даже не были бы приятны.

Салдаты і музы

З першых дзён свайго стварэння Савецкая Армія не толькі зброяй абараняла свабоду і незалежнасць сваёй краіны, не толькі ахоўвала мірную працу народа, але і была школай культуры. У гады грамадзянскай вайны ў армію ўліваліся велізарныя масы непісьменных і малапісьменных рабочых, сялян. Там яны вучыліся ў розных школах, гуртках, на курсах і дамоў вярталіся пісьменнымі. Ліквідацыя непісьменнасці сярод чырвонаармейцаў у тая гады часам параўноўвалася з выкананнем баявога задання.

Пасля грамадзянскай вайны роля арміі як школы культуры не зменшылася. Цяпер тая, хто служыў у ёй, неслі дадому вялікі багаж не толькі агульнакультурных і палітычных, але і тэхнічных ведаў.

Цяпер, калі Савецкая краіна набліжаецца да свайго пяцідзесяцігоддзя, маладыя людзі, якія прызваны ў армію, у большасці сваёй маюць сярэдняю адукацыю. Клопаты аб ліквідацыі непісьменнасці ўжо не стаяць перад арміяй. З дня ў дзень воіны Савецкай Арміі абгаджаюць запас сваіх ведаў, робяцца ўсё больш культурнымі людзьмі. Я меў магчымасць пераканацца ў гэтым, наведваюшы некалькі часцей і падраздзяленняў адной з ваенных акруг. Музыка і літаратура, драматычнае мастацтва і жывавіс — усё гэта даступна воінам у паўсядзённым жыцці.

У адной з часцей я пазнаёміўся з ваенным дыры-

жорам маёрам Ляховічам, які раскажаў мне аб аркестры, якім ён кіруе. Гэты аркестр складаецца з трыццаці музыкантаў. На аркестр і яго кіраўніка прыпадае немалая доля агульнай работы па эстэтычнаму выхаванню воінаў. Вялікім поспехам у воінаў карыстаюцца, напрыклад, канцэрты лекцыі. Яны прысвячаюцца творчасці Глінкі, Чайкоўскага і іншых кампазітараў.

Акрамя аркестра, які, як гаворыцца, з'яўляецца штатным, у часці існуе самадзейны хор і эстрадны аркестр.

Маладыя воіны вельмі многа чытаюць. У адной часці я пазнаёміўся з фармулярамі салдацкай бібліятэкі і убачыў сярод яе чытачоў нямала такіх, што за

апошнія 8—9 месяцаў прачыталі па 50 і больш кніг.

Аб шматграннасці і разнастайнасці мастацкіх інтарэсаў воінаў гэтай часці сведчаць таксама і рэгулярныя наведванні мясцовага драматычнага тэатра, і той факт, што агляды мастацкай самадзейнасці ахоплваюць да палавіны асабовага саставу, і наяўнасць свайго хору ў кожнай роце.

У гэтай акрузе выдаецца паэтычны зборнік «Вернасць», складзены ў асноўным з твораў воінаў, выпускаецца рукапісны літаратурны альманах. Кінамаатары знялі не адзін фільм. Сярод іх дакументальны — «Даро-

гі бацькоў», які атрымаў высокую ацэнку гледачоў. Часта тут праводзяцца і вечары на розныя тэмы, канферэнцыі па абмеркаванні кніг, кінафільмаў, спектакляў.

Такую ж карціну можна назіраць і ў іншых ваенных акругах — ва ўсёй Савецкай Арміі. Адным словам, маладыя людзі, ідуць служыць у армію, зусім не замыкаюцца ў коле прафесійна-ваенных ведаў. Яны жывуць жыццём усяго народа, культурнымі інтарэсамі ўсёй краіны.

Ул. БУШЫН.
АПН.

Выступае танцавальны калектыў Баранавіцкага баваўнянага камбіната.

ВОСЕНЬ

Казімір КАМЕЙША

Ну і пара,
Калі настывае зара,
Калі прыязджаюць дажджы
на вятрах
І пахне бульбаю свежаю
ля кастра.

Ну і пара!
Ну і пара!
Восень ідзе — паходка гэцінная,
Рвецца — матляецца
ніць павуцінная.

Звоняць шпоры —
Мароз дзесці едзе.
Каня прышпорвае,
Каня прышпорвае.
А дрэвы калышуць званы
з лісцянае медзі.
...Узлесак — усмешка чырвоная
у каліны,
Поле — усмешка чырвоная
у рабіны.
Бор — полымем ціхім
гараць журавіны.

Неба — ключы
і шнуркі жураўліныя.
Сумна і шчыра
спявае вырай.
Песняй пчалінаю адцітае верас.
Верыш ты мне
ці не верыш —
Спазнаеш і гэтай пары асалоду,
І гэта пара багатая
мёдам.

Мікола ФЕДЗЮКОВІЧ

НАБОРШЧЫК

Бару вярстатку ў рукі звычайна.
Набраць мне песню неабходна.
Ляжаць перада мною літары,
нібыта клавішы.
Халодныя...
Пакуль маўклівыя, нясмелыя...
А дакрануся — і мелодый
радкі звычайныя засвецяцца,

У рэспубліканскіх газетах і часопісах часта друкуюцца вершы маладых паэтаў — салдат Савецкай Арміі. Гордасць за Айчыну, межы якой яны вартуюць, паэзія мірнай працы, характэрнае роднай прыроды, радасць і смутак кахання — вось тэмы, якія іх хваляюць. Ніжэй змяшчаем некалькі вершаў паэтаў-воінаў.

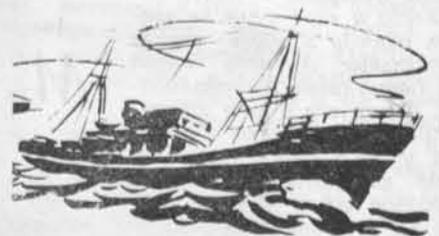
радкі жывыя — не халодныя,
І цішыня ўздыхне, бы сонная.
І ўсміхнуся я, расчулены...
Лаўлю, сартую гукі сёння,
каб заўтра людзі ўсе пачулі іх.

Славамір ХАДАРОНАК

ТРАЎЛЕР «БРАСЛАЎ»

О, траулер «Браслаў»,
ты быў мне калыскай.
Бывала,
былі мазалі на руках,
Ды ў час перакуру
пад поўсіт вятрыскі
Я першыя вершы
чытаў рыбакам.
Яны мне ніколі
нічога не раілі
І нудных крытычных прамоў
не чыталі.
За шэрыя вершы я палубу драіў,
За звонкія —
яблыкмі частавалі.
Таму над паперай схіліўшыся ноччу,
Агрызак алоўка нервова кусаў,

Каб заўтра на траўлеры,
стаўшы на бочку,
Гуллівы,
як шторм,
я ім верх
пранчытаў.
І сёння
я раю
любому паэту:
Калі твае вершы,
як засланкі,
бразгаюць —
Махні рукою
на ціш кабінета.
Спяшайся
хутчэй
на траулер «Браслаў»!

ДЖОН АПДАЙК:

АМЕРЫКАНСКІ
ПІСЬМЕННІК

АД'ЯЗДЖАЮ З ВЕРАЙ У ЛЕПШАЕ

Я ўяўляў, што еду ў Расію (так у нас усё называюць вашу краіну), а аказалася, што я падарожнічаю па велізарнай краіне, якая ўяўляе цэлы кангламерат краёў, населеных сапраўды рознымі народамі, кожны са сваім укладам, нацыянальнымі традыцыямі, са сваёй мовай. Напрыклад, мяне здзіўвіў Кавказ — якая шматгранная і багатая яго прырода, якія каларытныя людзі...

Здзівіла розніца ў становішчы пісьменнікаў у вашай і маёй краіне. У вас пісьменнік — працаўнік, на яго творчую працу глядзяць як на вельмі патрэбную і карысную людзям, гэта праца дае яму пэўнае — і немалое — становішча ў грамадстве. Да пісьменніка ў вас ставяцца з павагай і захапленнем, але ў той жа час іменна гэта займае ім становішча, як мне здаецца, звязвае яго пэўнымі абавязальствамі перад грамадствам, у нейкай меры абмяжоўвае яго незалежнасць. А ў вачах маіх сучаснікаў пісьменнік — гультай, які не хоча працаваць так, як працу-

юць усё іншыя людзі. Я зусім не хацеў бы тым, што гавару, накінуць ценю на сваю краіну, але ў нас у Амерыцы лічаць, што, калі пісьменнік дасягае вядомасці, калі кнігі яго друкуюць, калі сваёй літаратурнай працай ён забяспечвае жыццё сваёй сям'і, значыць, ён змог перахітчыць грамадства, сваіх крытыкаў і ворагаў.

Такое шанаванне, якое я бачу на вечары Вазнясенскага, у нас атрымліваюць толькі спартсмены або кіназоркі.

Я наведваў тут некалькі школ і вышэйшых навучальных устаноў, назіраў вашых вучняў і студэнтаў. Кідаецца ў вочы духоўная чысціна моладзі, яе мэтанакіраванасць, сур'ёзнасць. Цікавае да навукі, мастацтва, кнігі — неад'емная частка быту вашых студэнтаў. У нашых маладых людзей гэтыя якасці не так прыкметны, хоць вучацца яны не менш упарта, чым вышы. Але яны больш бесцырымонныя, радзей сустракаеш у іх да чаго-небудзь павагу.

У знешнім афармленні ва-

шых гарадоў менш безгустойнасці, воблік іх больш строгі. Заўважыў я, што ў вас попыт на тавары большы, чым магчымасць яго задаволіць. Відаць, што ў людзей ёсць грашы, але іх цяжка зрасходаваць. І ў гэтым велізарная перспектыва для развіцця вашай эканомікі. Ваша краіна за вельмі кароткі тэрмін пакрыла адлегласць, якую развітыя капіталістычныя краіны праходзілі паступова, таму ў некаторых галінах у вас яшчэ няма дастатку...

Было б вельмі недарэчна, абсурдна, і з філасофскага пункту погляду, і з усіх іншых, калі б паміж нашымі краінамі, у якіх так многа агульнага — і ў гістарычным плане, і ў чалавечых адносінах, і ў іх перспектывах, — усьпыхнула раптам вайна. Пабываюшы ў вас, убачыўшы вашу жыццё і ваш народ, я ад'язджаю з верай, што паміж Савецкім Саюзам і Амерыкай не будзе, не павінна быць вайны. У адносінах нашых дзвюх краін я ад'язджаю больш заспакоеным.

«Чайка» ў Сіднеі

Сіднейскі «Тэатр 60» нядаўна паказаў «Чайку» А. Чэхова. Спектаклі гэтай трупы неаднаразова ўдастоіваліся прэміі на аўстралійскіх тэатральных фестывалях. І на гэты раз, па думцы рэцэнзента газеты «Трыбюн», калектыў тэатра дабіўся поспеху — «прымусіў гледача сумленна, па-чэхавіцкі паглядзець на жыццё і убачыць, што ў ім далёка не ўсё добра».

Толькі за апошні час аўстралійскія гледачы убачылі «Жаніцьбу» М. Гогаля на сцэне Новага тэатра, п'есу Ул. Маякоўскага «Клоп», пастаўленую студэнтамі ўніверсітэта, і нарэшце «Чайку».

Думка алжырцаў

Вялікім поспехам сярод алжырцаў нарысталася выстаўка савецкай кнігі, якая была арганізавана ў бібліятэцы горада Тломсена. Цікавае ў наведвальнікаў выстаўкі, па паведамленню газеты «Альжэ рэспублікен», выклікалі не толькі кнігі савецкіх пісьменнікаў, попыт на якія сярод алжырскіх чытачоў увесь час расце, але і выстаўленыя тут карціны савецкіх мастакоў, а таксама шматлікія фатаграфіі, якія расказваюць аб жыцці савецкіх людзей.

На экране — героі Супраціўлення

У Парыжы адбылася міжнародная прэм'ера сумеснага франка-амерыканскага фільма «Поезд», у аснову якога пакладзены сапраўдныя падзеі, якія адбываліся ў Францыі ў жніўні 1944 года. Па вядомых прэсы, удзельнікі Супраціўлення і іх гераічныя справы паказаны ў «Поездзе» настолькі дакладна, што ён нагадвае дакументальны фільм.

Помнік Леніну ў Будапешце

Закончыўся конкурс на лепшы помнік Леніну, у якім прынялі ўдзел вядомыя венгерскія скульптары. Журы адобрыла праект аднаго са старэйшых венгерскіх майстроў — лаўрэата прэміі Кошута Пала Патцаі.

У гутарцы з карэспандэнтамі газет «Непсабадшаг» і «Маджар немзет» скульптар раскажаў наступнае аб сваёй рабоце над вобразам Леніна: «На працягу многіх месяцаў я жыў у атмасферы ідэй і думак Леніна. Чытаю яго творы, вывучаю аблічча Леніна-чалавека. Гляджу скульптуры і карціны, якія паказваюць Леніна; але павінен прызнацца, што многа больш мне даюць тая ўрыўкі з фільмаў і, галоўным чынам, павялічаныя дакументальныя кадры фільмаў, якія перадаюць сапраўдны жыццёвы працут яго твару, рухаў, позы, жэстаў...»
Бронзавая фігура Леніна вышыней у чатыры метры будзе устаноўлена на масіўным п'едэстале з чырвонага мармуру.

